Τριώδιο

Την Κυριακή 5 Φεβρουαρίου ξεκίνησε σύμφωνα με την Ορθόδοξη Εκκλησία το Τριώδιο.
Τι είναι όμως το Τριώδιο;
Το Τριώδιο αποτελεί το κινητό εκείνο τμήμα του εκκλησιαστικού έτους που προπαρασκευάζει για τον άξιο εορτασμό των Παθών και της Αναστάσεως με ανάλογα βιώματα, πνευματική καλλιέργεια και συμμετοχή, με αγώνα μετανοίας, προσευχής και νηστείας.
Περιλαμβάνει δέκα Κυριακές.
Από την Κυριακή του Τελώνου και Φαρισαίου μέχρι τον Εσπερινό του Μ. Σαββάτου.
Διαιρείται σε δύο τμήματα.
α) Το προ της Νηστείας
(Κυριακή Τελώνου και Φαρισαίου, Ασώτου, Απόκρεω, Τυροφάγου)
και
β) της Μεγάλης Τεσσαρακοστής και της Μ. Εβδομάδας
δηλαδή έξι εβδομάδες και η Μ. Εβδομάδα (Α’ Κυριακή των Νηστειών – της Ορθοδοξίας, Β’ Κυρ. Νηστειών- Αγ. Γρηγορίου Παλαμά, Γ’ Κυρ. Νηστειών- Σταυροπροσκυνήσεως, Δ’ Κυρ. Νηστειών – Αγ. Ιωάννου της Κλίμακος, Ε’ Κυρ. Νηστειών- Οσίας Μαρίας της Αιγυπτίας, Στ’ Κυρ. Νηστειών- Βαΐων και η Μεγάλη Εβδομάδα).
Το Τριώδιο διαμορφώθηκε σε τελική μορφή γύρω στον 15ο αιώνα. Ονομάστηκε Τριώδιο γιατί οι Κανόνες κατά τις καθημερινές ακολουθίες του Όρθρου περιλαμβάνουν τρεις ωδές την η’, θ’ και μια από τις πρώτες ωδές.
Συγκεκριμένα κατά την περίοδο της Μ. Τεσσαρακοστής, οι ωδές στιχολογούνται ως εξής:
Δευτέρα : ωδές α΄, η΄, θ΄
Τρίτη : ωδές β΄, η΄ ,θ΄
Τετάρτη : ωδές γ΄, η΄, θ΄
Πέμπτη : ωδές δ΄, η΄, θ΄
Παρασκευή : ωδές ε΄, η΄, θ΄
το β’, γ’ και δ΄ Σάββατο : ωδές ς΄, ζ΄, η΄, θ΄

Η ονομασία του Τριωδίου

«Ο δημιουργός των άνω και των κάτω,
τρισάγιον μέν ύμνον εκ των αγγέλων,
τριώδιον δέ παρ΄ ανθρώπων δέχου».

Με τους στίχους αυτούς προοιμιάζονται τα συναξάρια της περιόδου του Τριωδίου. Ο ουράνιος και ο επίγειος κόσμος, οι άγγελοι και οι άνθρωποι, συνάπτονται σε κοινή συμφωνία.
Οι άγγελοι ψάλλουν στον δημιουργό των, τον «δημιουργό των άνω», τον τρισάγιο ύμνο. Μαζί με αυτούς ενώνονται και οι φωνές των ανθρώπων, που έρχονται και αυτοί να ψάλουν στον δημιουργό των, τον «δημιουργό των κάτω», τριωδίους ύμνους.
Από αυτούς τους τριωδίους ύμνους, τα «τριώδια», έλαβε το όνομά της η μεγάλη περίοδος του λειτουργικού έτους, που κινείται μαζί με το Πάσχα και το περιβάλλει σαν προεόρτιος και μεθεόρτιος περίοδος.

Γιατί όλο αυτό το τμήμα του εκκλησιαστικού έτους παλαιότερον εχαρακτηρίζετο μ΄ αυτό το όνομα: «Τριώδιον». Ανάλογα δέ με τον ιδιαίτερο χαρακτήρα του το διέκριναν σε «Τριώδιον κατανυκτικόν», απ΄ αρχής μέχρι του Πάσχα, και «Τριώδιον χαρμόσυνον», από του Πάσχα μέχρι της Κυριακής των αγίων Πάντων, που κατακλείει τον κύκλο των κινητών εορτών.
Οι σημαντικότερες γιορτές που περιλαμβάνει το Τριώδιο είναι:
● Τελώνου και Φαρισαίου (άνοιγμα του Τριωδίου)
● Του Ασώτου
● Τσικνοπέμπτη (έθιμο ψησίματος)
● Το πρώτο Ψυχοσάββατο (Σάββατο αφιερωμένο στις ψυχές των ανθρώπων)
● Κυριακή της Απόκρεω (τελευταία ημέρα κρεατοφαγίας)
● Κυριακή της αποκριάς (της Τυροφάγου) (έθιμο καρναβαλιών)
● Καθαρά Δευτέρα (έθιμο του χαρταετού)
● Αγίου Θεοδώρου
● Κυριακή της Ορθοδοξίας (αναστήλωση των εικόνων)
● Εορτή του Γρηγορίου του Παλαμά
● Κυριακή των Βαΐων (είσοδος του Χριστού στα Ιεροσόλυμα - έθιμο κάλαντα)
● Μεγάλη Παρασκευή (ημέρα πένθους και απόλυτης νηστείας)
● Μεγάλο Σάββατο (τελευταία μέρα της Μεγάλης Εβδομάδας - Πρώτη Ανάσταση - Κλείσιμο Τριωδίου)

Τι τρώμε

Το Τριώδιο είναι μια μεγάλη χρονική περίοδος στην οποία οι διατροφικές συνήθειες αλλάζουν. Παρακάτω μπορείς να δεις τι συνηθίζουν να τρώνε οι Ορθόδοξοι Χριστιανοί καθώς και ποια άλλα έθιμα φαγητού υπάρχουν αυτές τις ημέρες.
Αξίζει να σημειωθεί ότι οι διατροφικές συνήθειες που αναφέρονται σε κάποιες περιπτώσεις είναι με βάση τη θρησκεία του Χριστιανισμού και σε κάποιες άλλες αποτελούν απλά ένα έθιμο που για κάποιο λόγο συνηθίζεται.
Με βάση λοιπόν τα Χριστιανικά έθιμα αλλά και την παράδοση οι διατροφικές συνήθειες είναι οι εξής:
● Σαρακοστή: Όλη η Σαρακοστή περιλαμβάνεται μέσα στο Τριώδιο και είναι περίοδος νηστείας
● Τσικνοπέμπτη: Έθιμο κρεατοφαγίας
● Κυριακή της Απόκρεω: Για τους Χριστιανούς Ορθόδοξους θεωρείται η τελευταία μέρα που μπορεί να καταναλωθεί κρέας
● Κυριακή της αποκριάς (της Τυροφάγου): Οι Ορθόδοξοι Χριστιανοί δεν καταναλώνουν κρέας ενώ μπορούν να φάνε όλα τα άλλα. Ωστόσο υπάρχει το έθιμο των καρναβαλιών στο οποίο καταναλώνεται άφθονη ποσότητα κρέατος.
● Καθαρά Δευτέρα: Ημέρα νηστείας. Υπάρχει έθιμο να καταναλώνονται θαλασσινά, ταραμάς, χαλβάς (κούλουμα).
● Κυριακή των Βαΐων: Έθιμο η κατανάλωση ψαριών και θαλασσινών.
● Μεγάλη εβδομάδα: Εβδομάδα νηστείας.
● Κυριακή του Πάσχα: Το Τριώδιο έχει τελειώσει καθώς και η νηστεία. Υπάρχει έθιμο σουβλίσματος οβελία.

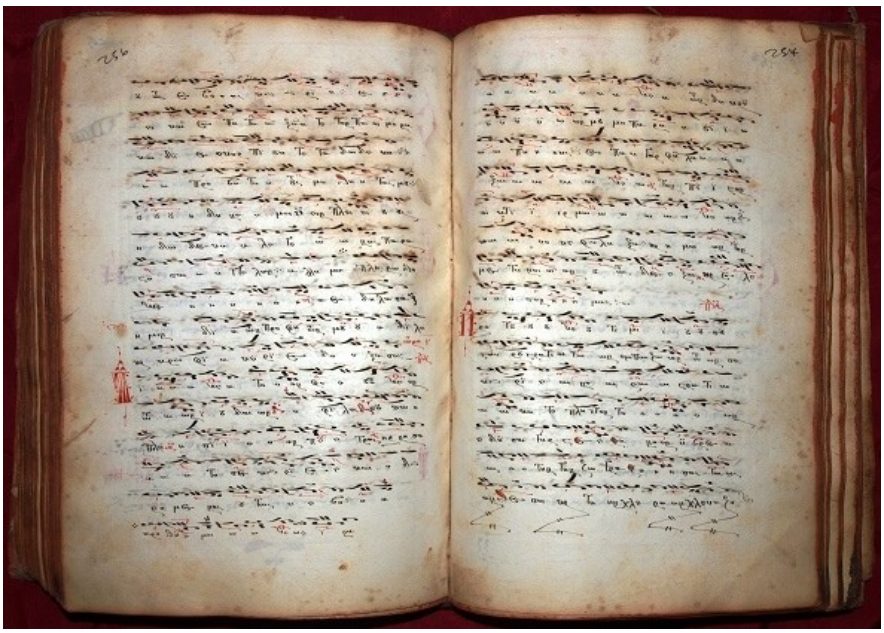

Χρόνια πολλά σε όλους με δύναμη και υγεία!!
Παπαδοπούλου Ελένη Γ1

Βιβλιογραφία

- Πότε ανοίγει το Τριώδιο 2023 και τί είναι; « Coolweb.gr
- Τι είναι το Τριώδιο; Που οφείλεται η ονομασία του; - ΕΚΚΛΗΣΙΑ ONLINE (ekklisiaonline.gr)

Δείτε ακόμη

- Τί είναι το Τριώδιο; - YouTube
- ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΤΡΙΩΔΙΟ ; (Ακούστε και Ύμνους) - YouTube